

การศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน

นางเสน่ห์นุช วิเศษสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

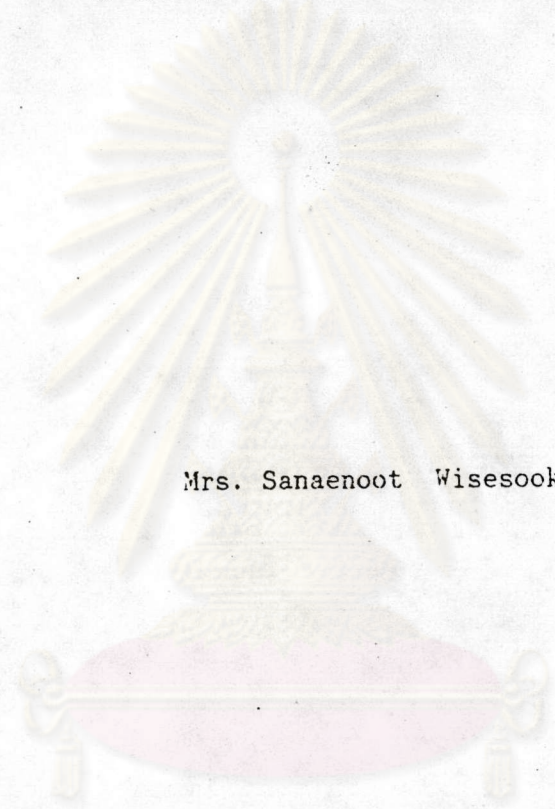
ISBN 974-577-489-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016818

i 10309743

A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISION PROCESS IN SCHOOL
CLUSTERS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF NAN PROVIENCIAL PRIMARY EDUCATION.

Mrs. Sanaenoot Wisesook

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillments of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

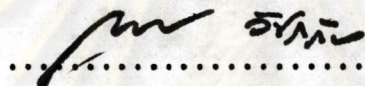
1990

ISBN 974-577-489-8

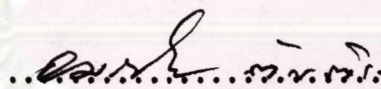
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดน่าน
โดย นางเสน่ห์นุช วิเศษสุข
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

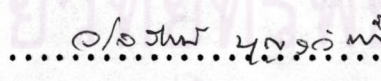

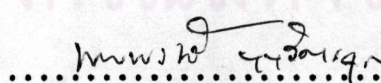
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

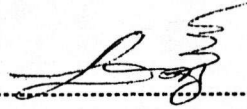

เล่มที่ ๓๓ วิชา : การศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดน่าน (A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISION PROCESS IN
SCHOOL CLUSTERS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NAN PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ศศ.วไลรัตน์ นฤสวัสดิ์, 126 หน้า .ISBN 974-577-489-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการ บัณฑิต และอุปสรรคเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
ภายในกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 118 ฉบับ
ไปยังประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มโรงเรียน ได้รับคืนสมบูรณ์จำนวน 114 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.61
นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า จากแบบสอบถามนั้น ประธานกลุ่ม และ
เลขานุการกลุ่มได้ปฏิบัติในด้านกระบวนการนิเทศการศึกษารวมทั้ง 5 กระบวนการ ดังนี้ 1) กระบวนการ
วางแผน จัดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการ (83.33) 2) กระบวนการปฏิบัติการนิเทศ แนะนำวิธีการนิเทศ
การศึกษาโดยการประชุมชี้แจง (83.33) 3) กระบวนการประเมินผล ได้สรุปผลการนิเทศลงในสมุดนิเทศ
ของโรงเรียน (79.82) 4) กระบวนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ศึกษาข้อมูลจาก
ผลปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมา (78.95) 5) กระบวนการสร้างเครื่องมือ ใช้เครื่องมือที่กลุ่มสร้างขึ้น
(78.95) บัณฑิตและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาที่พบคือ 1) ขาดความร่วมมือจากผู้บริหาร
โรงเรียนในกลุ่ม 2) งบประมาณที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอ 3) และไม่มีเวลาในการออกปฏิบัติการนิเทศ
เพราะมีงานประจำมาก จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มพบว่า มีการจัดทำ
เป็นรูปเล่มและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.ศศ.วไลรัตน์ นฤสวัสดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SANAENOOT WISESOOK : A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISION PROCESS IN SCHOOL CLUSTERS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. VALAIRAT BOONSWADI, 125 PP. ISBN 974-577-489-3

The purposes of this research were to study process and problems and obstracles of educational supervision in school clusters under the jurisdiction of the Office of Nan Provincial Primary Education. One hundred and eighteen questionnaires were sent to chairmen and secretaries of school clusters. One hundred and fourteen, completed questionnaires counted 91.61 per cent, were returned and analyzed in terms of frequency and percentage.

The performance accomplished by respondents was identified as follows:
 1) planning process: assigning responsible staff for each program (88.33).
 2) supervision operation process: organizing meeting in order to make the staff understand supervisory methods (83.33). 3) evaluation process: summerizing supervisory performance in school supervisory record (79.82).
 4) identification of states and problems process: studying the data from the previous annual report (78.95). 5) construction and utilization of supervisory instrument process: use the instrument which were made by school clusters.

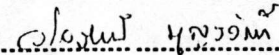
Problem and obstacles were: 1) lack of the cooperation from school principals in school clusters; 2) insufficiency of allocated budget; 3) lack of time to do the field work because of too much routine work.

Concerning documentation study it was found that they organized the supervisory documentation as the office of provincial primary education required.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
 สาขาวิชา มีเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค และคณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำแนะนำและกำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค อาจารย์สมาน อัสวภูมิ อาจารย์จิรวรรณ อิศรางกูร ณ อยุธยา อาจารย์คงไคย เรืองเดช และ อาจารย์วัฒนาพร วัฒนชัยศิลป์

ขอขอบคุณประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดน่าน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศิษยานุศิษย์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งในการแจกจ่ายแบบสอบถามและเก็บข้อมูลวิจัย และขอบคุณอาจารย์ละม้าย ธรรมนารถ ที่ได้กรุณาให้กำลังใจและให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

กราบขอบพระคุณพี่ๆ ในตระกูลวิเศษสุข ทุกคนที่ให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจนประสบความสำเร็จ ขอขอบคุณอาจารย์ พัชรินทร์ ศิริสุข และครอบครัว รวมทั้งอาจารย์ประการัตน์ สายวงศ์ ตลอดจนเพื่อนนิสิตร่วมรุ่น ที่ได้เอาใจใส่ให้กำลังใจจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายสุดขอขอบคุณความดีจากผลการวิจัยครั้งนี้บูชาแต่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้จากไปและอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ แต่พระคุณของท่านนั้นจารึกไว้ในความทรงจำของผู้วิจัยตลอดไป

เสน่ห์นุช วิเศษสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล.....	11
2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา.....	12
หลักการนิเทศการศึกษา.....	14
การบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา.....	15
การนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	23
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
การสร้าง เครื่องมือ.....	24
ลักษณะ ของ เครื่องมือ.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	28
การวิเคราะห์เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม โรงเรียน.....	30
การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศ การศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน.....	62
การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภายใน กลุ่มโรงเรียน.....	80
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	82
วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	94
ภาคผนวก.....	96
ประวัติผู้เขียน.....	126

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	26
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ อายุราชการ และวุฒิทางการศึกษา.	28
3	สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ.....	30
4	การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ.....	36
5	การสร้างเครื่องมือ การกำหนดวิธีการในการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม โรงเรียน.....	44
6	การปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน.....	51
7	การประเมินผลและการจัดทำรายงานผลการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม โรงเรียน.....	56
8	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศ.....	62

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย